

Març 2004
Núm. 102
4a. època

Acull!

*Butlletí dels Oblats Benedictins
de l'Abadia de Montserrat*

**EL POBLE CRISTIÀ, FONAMENTAT EN LA
HUMILITAT, S'ELEVA AL CIM DE LA VIRTUT**

(SANT CESARI D'ARL...S, BISBE)

Acull!

*Butlletí dels Oblats Benedictins
de l'Abadia de Montserrat*

Març 2004
Núm. 102
4a. època

Imprimeix: Bengar Gràfiques
Lluís Companys, 62
GRANOLLERS

Dipòsit legal: B-2907-1996

SUMARI

- 3 **La devoció mariana dels oblats**
P. Abat Josep Ma. Soler
- 6 **Saül i Jonatàs: dues actituds davant la vida**
Lluís Planas
- 8 **L'amistat, la font per sentir-se en comunió**
Ignasi M. Fossas
- 10 **El pecat de David**
Andreu M. Marquès
- 11 **Sentit de la vida? la saviesa dels arbres**
Toni Pou
- 12 **L'església, una mare atrafegada**
Josep de C. Laplana
- 14 **Sant Ignasi d'Antioquia**
Alexandre Olivar

CR — N I C A

- 15 **Exercicis espirituals a Montserrat**
Cebrià Pifarré (Resum, Maria Carme Massip)
- 22 **Domínica Gaudete**
Mercè Ortigosa

NOTIFICACIONS

- Els nostres difunts
- Calendari d'activitats dels oblats (abril-desembre 2004)

LA DEVOCIË MARIANA

DELS OBLATS

PUNT DOCTRINAL PEL PARE ABAT JOSEP MA. SOLER¹

Per començar, una felicitació als tres que faran l'oblació aquesta tarda, i també als altres que fa anys que han fet l'oblació. La Dominica Gaudete deu ser l'aniversari de tots, i és un moment fort per renovar el

compromís de viure cristianament segons l'espiritualitat de sant Benet. També cal fer una felicitació especial al senyor Damas, que fa seixanta anys -seixanta anys i dos dies- que va fer-la. Per molts anys a tots, amb aquest desig que pugui ser

una renovació de l'oblació que cadascú va fer.

Les vegades que he anat venint per adreçar-vos unes paraules, he mirat de tractar un tema d'espiritualitat monàstica i, després, donar-vos algunes notícies de Montserrat.

Aquesta vegada havia pensat tractar un altre tema, també vinculat a la vivència espiritual dels oblats, però no tret de la Regla de sant Benet sinó sobre la pregunta: quines característiques hauria de tenir una devoció mariana -fent servir aquesta paraula "devoció"- dels oblats de Montserrat? Aquesta pregunta també me l'he feta dient, quines característiques hauria de tenir la devoció mariana dels monjos. Això, des del moment que ser oblat del monestir de Montserrat vol dir, evidentment, viure l'espiritualitat de la Regla de sant Benet des de l'estil de vida de cadascú. Però, és un monestir que té una significació mariana molt important. Per tant, l'oblació a través del monestir de Montserrat també té una connotació mariana.

Quines característiques hauria de tenir aquesta devoció mariana dels oblats, concretament, i com ens agradaria, als monjos, que la gent estretament vinculada amb el monestir transmetéssiu la devoció a la Mare de Déu. Us en destriaré unes quantes.

La primera és que ha de ser una devoció mariana centrada en Jesucrist. Maria és en funció de Jesús. Maria ha estat la mare del fill de Déu fet home precisament

perquè el fill de Déu venia per salvar la humanitat. Per tant, hem de veure i viure sempre la nostra devoció mariana amb referència a Jesús. Tot el que hi ha en ella és en funció de Jesucrist, i tota ella viu per Jesucrist, no solament en la seva vida mortal, sinó també ara, assumpta al cel, participant de la glòria de Jesucrist. Per tant, la vivència mariana hauria de ser sempre relacionada amb Jesucrist i sabent posar les coses al seu lloc: en primer lloc Jesucrist, després la Mare de Déu. I, en tot cas, quan preguem, quan contemplem els misteris de la litúrgia, o fins i tot quan contemplem els misteris del rosari, ho hem de fer des d'aquesta perspectiva mariana que ens porta a endinsar-nos en el misteri de Jesucrist. I, en aquest sentit, ens ajudarà a entendre també la nostra vida. Si té alguna característica més notable -potser m'ho han sentit dir alguna altra vegada- és evident que la Mare de Déu no era monja. La Mare de Déu era una mare de família, una dona de poble, una esposa, però ho va viure tot en funció de Jesucrist. En aquest sentit crec que, pel que fa als oblats, és important de subratllar que, d'alguna manera podríem dir que la Mare de Déu era "oblata de Natzaret".

La segona característica hauria de ser bíblica. En el sentit, no tan sols d'aprofundir el que la Sagrada Escripura, concretament el Nou Testament, ens diu de la Mare de Déu, sinó també en el sentit que d'ella aprenem a acollir la paraula de Déu en el fons del cor per meditar-la, per aprofundir-la, per assaborir-

la i, després, per fer-la vida, per posar-la en pràctica. Dit d'una altra manera, perquè d'ella aprenem a viure segons la paraula de Déu. D'ella aprenem a obeir la paraula de Déu com ella va fer tota la seva vida, en el moment àlgid de l'anunciació, però també abans i després. Això suposa acollir la paraula de Déu tal com és proclamada en la litúrgia, i suposa, també, acollir la paraula de Déu tal com la trobem en la lectura espiritual, la lectio divina, fent una lectura orant de la paraula bíblica i després, com he dit, posar-la en pràctica en les situacions de cada dia. És a través de la paraula de Déu que anirem comprnent el Crist com el comprenia Maria. Maria va entendre tot el misteri de Jesús gràcies a la llum que li donava la paraula de Déu. I, d'altra banda, també de la Mare de Déu anirem aprenent a llegir la nostra història personal i, fins i tot, la nostra història contemporània, tot el que s'esdevé en el nostre entorn, en el nostre món, a través de la paraula de Déu.

Una tercera característica d'una sòlida devoció mariana és que ha de ser sacramental. En el sentit profund del terme. No solament que la devoció mariana ens ha de portar a viure els sagraments, a viure l'eucaristia perquè és el trobament fort amb Jesucrist, sinó també a aprendre com Déu actua a través de les coses de cada dia, a través de la nostra vida. A descobrir la presència amagada del Senyor no tan sols en els sagraments sinó també en els pobres, els marginats, en els germans i germanes oblats, en els germans i germanes de comunitat, en els germans i germanes batejats. Hem de tenir present que la Mare de Déu, dins aquesta dimensió sacramental que deia, veia que el nen Jesús quan va néixer feia com tots els nens, però hi va saber descobrir el fill de Déu fet home. A través de la realitat corporal d'un nadó, va saber descobrir, amb la fe, la realitat del fill de Déu encarnat. De contemplar la carn passa a contemplar, en la fe, la divinitat del

fill de Déu. La devoció mariana ha de ser sacramental en tant que ens ajuda a descobrir, per la fe, la presència del Crist en les celebracions sacramentals de l'Església, però també en les altres mediacions sacramentals que són les persones, que són els esdeveniments de la vida.

Una quarta característica és que ha de ser eclesial. D'una banda, Maria personifica el nou Israel, personifica l'Església, i és un dels ensenyaments dels Pares de l'Església reprès amb força pel Concili Vaticà II. Maria és la síntesi de l'Església en tant que acull Jesús, en tant que el fa créixer, l'ajuda a créixer i el presenta al món, el porta al món i el dona als altres.

Aquesta és la funció de l'Església: fer present Jesucrist. I, d'alguna manera, tot allò que s'ha esdevingut en Maria, s'esdevé en l'Església. De fet, la nostra esperança és arribar a participar de la resurrecció de Jesucrist. Maria ja en participa. Per tant, la devoció a la Mare de Déu ens ha de portar a sentir-nos més membres de l'Església, a sentir-nos més responsables, també, de la marxa de l'Església, d'una banda a través de la pregària i, d'altra banda, a través de les actuacions a nivell parroquial o dels àmbits que sigui, com pot ser el cas de consells pastorals, etc. i, sobretot a nivell d'anar creant unes comunitats cristianes vives, capaces d'engrescar els altres amb la presentació de l'Evangelí i de la figura de Jesús. Unes comunitats, també, conscients de les dificultats i de la problemàtica que presenta l'Església -la situació concreta de la diòcesi de Barcelona-, és a dir, a sentir les coses de l'Església, les bones que ens donen vida i les que ens preocupen i ens fan patir, les que són menys testimoni de l'Evangelí, sentir-les com a pròpies, és a dir, sentir-nos membres de l'Església.

Una altra característica és que la devoció mariana ens hauria de fer sentir cridats a actuar per amor. De la mateixa manera que la Mare de Déu no es va quedar tancada en ella

mateixa. Tot i ser la més gran dipositària d'un tresor, després de l'anunciació no és queda tancada a casa. Tot i ser contemplativa com ningú, surt i se'n va a servir la seva cosina Elisabet. I, més endavant, la veurem solidària de les necessitats dels altres, en aquelles noces de Canà, per exemple. D'altra banda, en tota la seva vida s'associa a l'obra de Jesucrist. La devoció mariana, doncs, ens ha de portar a ser persones sí contemplatives, sí que lloen Déu -penso en el Magníficat- però també a ser actius, ens ha de portar a l'acció, a actuar d'una manera concreta. Per difondre l'Evangeli, però també per viure la caritat, l'ajuda, la solidaritat amb totes les persones a les quals podem arribar i que passen necessitat. L'autèntica devoció mariana ens ha de fer més compromesos i actius envers els altres, envers l'Església, envers la societat.

I, finalment, una última característica, diria que ens ha de fer existencialment esperançats, és a dir, viure en l'esperança tota la nostra

vida. De vegades, a causa del cansament, d'una malaltia, etc. pot ser que siguem una mica pessimistes, però un pessimisme radical és incompatible amb el fet de ser cristià. El cristià és radicalment optimista, radicalment esperançat. Per què? Perquè sap que, encara que les coses d'aquí no acabin d'anar, o de vegades potser no vagin gens, que hi hagi dificultats, això és un procés, és com la vida de Jesús, és com la passió, la controvèrsia d'abans amb les autoritats, i amb els fariseus i amb tots els que d'alguna manera li fan oposició. Després, sí, és la passió, és la creu, però no acaba aquí. Acaba en la glòria, i sabem que tota la humanitat està cridada a participar de la resurrecció de Jesucrist. Aquest sentit, doncs, una autèntica devoció mariana ens el fa contemplar. Ja ha participat de la resurrecció de Jesucrist, assumpta al cel, i ens ha de fer esperançats existencialment en tota la nostra vida. Esperançats perquè sabem que totes les dificultats, tot el sofriment, les malalties o el que sigui, la

mateixa mort, seran superades gràcies a Jesucrist i el que ens espera és participar com ella de la vida eterna, de la vida de Jesucrist.

Resumint, doncs, diria, en tant que l'abat pot "demanar" alguna cosa als oblats, -més que demanar "donar unes pautes" de vida espiritual-, diria que tots miréssim de viure la nostra relació amb la Mare de Déu, la nostra devoció, a partir d'aquestes característiques: centrada en Jesucrist, centrada en la Sagrada Escriptura, relacionada o centrada, també, en la vivència dels sagraments, en tant que membres de l'Església i compromesos amb la vida de l'Església, cridats i disposats a actuar; el testimoniatge i el compromís i, finalment, plens d'esperança, d'aquesta esperança que va més enllà de la mort i, per tant, que seria una esperança sobrenatural. ✪

(1) *Domínica "Gaudete", 14 desembre 2003.*

SAÛL I JONATÀS: DUES ACTITUDS DAVANT LA VIDA

PER LLUÍS PLANAS¹

L' autor del text, ens vol fer adonar que David era la persona que Déu estava preparant per a futures responsabilitats en el poble i que cada vegada era més popular, és a dir més ben acceptat entre els seus. Té l'èxit en el camp de batalla

(1S 18,6). Està físicament afavorit (1S 17,42) Té èxit entre les dones (1S 18,7 i 18,20-21). I a més a més podríem dir, té èxit amb els amics que li son profundament fidels.

Avui també la primera lectura ens ha mostrat unes actituds que,

amb els pas dels anys, encara les podem veure. Hem vist com David és un heroi que retorna victoriós al seu poble després d'assolir un triomf remarcable. Sembla que tothom està content perquè ens ha dit que "de totes les poblacions sortien les dones a rebre el rei Saül, cantant i ballant al so de tambors i dels ferrets i amb crits d'alegria." Però passa que les expressions d'alegria no són ben rebudes pel rei; diríem, avui, que té fred de peus. Li dol que el seu inferior sigui més lloat que ell mateix, i no és capaç d'assimilar-ho; els seus sentiments enverinen el seu esperit. El text ens ha dit de "D'aquell dia ençà, Saül mirà David amb recel."

El malestar de Saül sembla incontrolable i desitja l'eliminació d'aquell que li ha estat fidel, però que l'èxit ha projectat més enllà del que Saül era capaç d'assumir. La narració també ens parla de la intervenció de Jonatàs, l'amic de David, i fill del rei Saül; intervé per salvar la vida de l'amic i fer que el seu pare es desdigni, de moment, de la intenció malèvola contra David.

Pot ser bo que ens fixem, més enllà de l'interès de voler anar-nos presentant el futur rei David que sens dubte serà una referència importantíssima per als creients, en les actituds que ens han estat descrites. D'una banda la gelosia del rei Saül i per l'altra la mà esquerra del seu amic Jonatàs per guarir les tensions.

Ben segur que en la pròpia experiència humana podem reconèixer situacions similars, tant en l'àmbit polític, com en el laboral o professional, com en el familiar. El que pot ser important, és descobrir quins són els sentiments que ens suscita quan una persona que tenim per inferior, té un succés remarcable.; es tracta de descobrir el propi cor i veure si hem sentit la mossegada de la gelosia; i quina és la resposta que hem donat; si hem tingut la temptació semblant a la de Saül de voler matar, és a dir, de desitjar que aquella persona desaparegués d'alguna manera de la nostra pròpia vida, del nostre entorn; i així ens hem posat a parlar malament d'ella, desqualificant-la, menyspreant-la, utilitzant mentides, distorsionant els fets, o fent-li, fins i tot, la vida impossible. Perquè, si fem això, és la constatació de la pròpia feblesa per la incapacitat de reconèixer la pròpia vàlua i la incapacitat d'acceptar les pròpies limitacions. Tant de bo siguem capaços, tinguem la lucidesa, de saber reconèixer aquests sentiments i tinguem el coratge i la humilitat de mirar la vida del Crist; Ell, precisament, que ens ha retornat la dignitat de ser fills en el Fill, i ho ha fet per a cada persona; és a dir per tots els qui tenen sentiments com els de Saül, com els qui tenen una vida reexida com David.

Fixem-nos ara en Jonatàs, fill per una banda, i amic per l'altra, com busca amb intel·ligència la pau; busca el moment oportú per parlar bé del seu amic sense necessitat de dir mentides, ni exagerar, i fer reflexionar el seu pare. Voldria remarcar un aspecte important, que de la mateixa manera que Jonatàs sap parlar bé al seu pare, també podem adonar-nos que el seu pare, de moment, també va saber escoltar bé, malgrat el neguit que tenia. L'amistat de Jonatàs suposa una gran capacitat de renúncia, una aptitud de donació; ajuda i fomenta l'obertura. Suposa una lluita contra l'egoisme

individual i col·lectiu; dic col·lectiu perquè l'anècdota que hem escoltat també ens pot servir per la nostra convivència ciutadana, quan es produeixen tensions pel desig de

protagonisme. Que sapiguem fer de Jonatàs. ∞

(1) Homília pronunciada el 22 de gener 2004.
Pot ser bo de llegir 1S 18,6-9; 19,1-7

L'AMISTAT, LA FONT PER SENTIR-TE EN COMUNIÈ

PER IGNASI M. FOSSAS¹

La primera lectura d'avui narra la reacció de David quan li anuncien la mort de Saül, el rei, i del seu fill Jonatàs. Els sentiments de David són els mateixos per tots dos: tristesa, aflicció, dol, que s'expressen amb el plor, el dejuni, l'esquinçament dels vestits. I el plany de David també els inclou tots dos, Saül i Jonatàs, el rei i el seu fill, un plany que cristal·litza en un cant de dol, un dels més bells poemes de la Bíblia.

David comença amb l'anunci de la desgràcia; ho ha de saber tot el poble, perquè pugui participar en el plany, però no se n'han d'assabentar els enemics, perquè no trobin així un motiu d'alegria:

Israel, a la teva serralada ha mort el bo i millor. Ah, com han caigut els valents! No ho diguéssiu pas a Gat, no dugueu la nova als carrers d'Ascaló; se n'alegrarien les noies filistees, ho celebrarien les filles dels incircumcisos.

El plany de David és tan gran que arriba més enllà dels fills del seu poble i ateny fins i tot les muntanyes i els turons:

Muntanyes de Guilboa, que no caiguin damunt vostre ni pluja ni rosada; que no siguin fèrtils els vostres camps, perquè aquí ha estat deshonrat l'escut dels més ardits.

Segueix una breu elegia de cadascun dels personatges que han mort, Saül i Jonatàs, el rei i el seu fill, l'ungit del Senyor i l'amic de l'ànima:

Saül i Jonatàs, que s'estimaven tendrament, ni en la vida ni en la mort no s'han separat, més lleugers que

les àguiles, més forts que els lleons!

Ploreu, dones d'Israel, ploreu per Saül, que us vestia d'escarlata i de teles fines, i us guarnia d'or els vestits.

Per Jonatàs l'expressió és més personal:

Ah, com han caigut els valents, en ple combat! Jonatàs ha mort a la teva serralada. Germà meu Jonatàs, que tant m'encisaves. Quina pena tinc per tu! El teu amor era més meravellós que el de les enamorades.

I es repeteix la tornada:

Ah, com han caigut els valents, i han sucumbit les bones armes.

Amb aquest càntic de dol es clouen les referències de la Bíblia a l'amistat entre David i Jonatàs, aquest episodi tan humà que ens fa encara més propera, si és que no ho era prou, la figura del gran rei d'Israel. Les vicissituds de l'amistat que uní Jonatàs, el fill de Saül, i David, general de Saül i futur rei, les trobem narrades en els capítols 18, 19 i 20 del primer llibre de Samuel. Hi podem identificar fàcilment els trets característics de l'amistat veritable: la gratuïtat, la franquesa, la sinceritat, el poder compartir secrets i confidències, l'interès pel bé de l'altre, fins si convé defensant la seva bona reputació i la seva vida, la fidelitat al pacte establert. Anem trobant en la història d'aquests dos grans amics com la realització concreta dels proverbis de la saviesa antiga:

l'amic estima en tot moment (Pr 17,17); no abandonis el teu amic ni l'amic del teu pare (Pr 27,10); no canviïs un amic per cap preu (Sir 7,18); no abandonis un vell amic, que el nou no valdrà tant com ell

(Sir 9,10) parla amb l'amic, perquè sovint s'escampen calúmnies; no et creguïs tot el que diuen (Sir 19,15) no m'avergonyiré de defensar un amic, ni m'inhibiré quan ell hi sigui (Sir 22,25); no t'oblidis del teu amic ni deixis de recordar-lo enmig del benestar (Sir 37,6).

L'amistat és una de les realitats més genuïnament humanes que ens fa donar el millor de nosaltres mateixos, ens apropa a Déu que és Amor, enriqueix la nostra vida i fa més fonda la nostra humanitat.

Ho podem dir encara amb les paraules de la saviesa antiga:

Un amic fidel és un refugi segur: qui el troba ha trobat un tresor. Un amic fidel no es compra a cap preu, és inestimable el seu valor. Un amic fidel és un elixir de vida que el Senyor farà trobar als seus fidels. Qui venera el Senyor orienta bé la seva amistat, perquè, tal com és ell, és el seu amic (Sir 6,14-17).

Dues paraules del Senyor Jesús vénen a segellar i a inflamar amb el foc del seu Esperit Sant l'amistat humana.

Una és de l'evangeli segons sant

Joan: *Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics... ja no us dic servents... a vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare (Jo 15,13.15).*

L'altra és de l'evangeli segons sant Lluc: *però a vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els vostres enemics, feu bé als qui us odien, beneïu els qui us maleeixen, pregueu pels qui us ofenen... Si estimeu els qui us estimen, qui us ho ha d'agrair? També els pecadors estimen aquells qui els estimen! (Lc 6,27-28.32-33).*

Aquests mots de Jesús sobre l'amistat ens interpel·len i ens incomoden; ens urgeixen a respondre: els acollirem amb sorpresa, amb goig i humilitat, o bé els rebutjarem per excessius o irrealitzables, tot pensant que el qui els pronuncià *havia perdut el seny?* Que el Senyor, que és bo i amic dels homes, ens sostingui en la nostra bona decisió. ∞

(1) Homilia pronunciada el 24 de gener del 2004. Pot ser bo de llegir: 2Sa 1, 1-4.11-12.17^a.19.23-27

EL PECAT DE DAVID

PER ANDREU M. MARQUÈS

Em sembla que no ens hem d'estranyar que el pecat de David tingui males conseqüències, tal com el profeta Natan li ho anuncia, en nom del Senyor, amb les dures frases següents: "l'espasa no s'apartarà mai més de casa teva", "faré que el mal s'aixequi de la teva pròpia família", "el fill que t'ha nascut morirà" (2Sa 12, 10.11.14). No sé què en pensaven en temps de David, però, avui dia som conscients que els nostres actes donen, tots ells, els seus fruits, fruits bons o fruits dolents en correspondència amb la qualitat dels actes. Ho veiem en l'àmbit ecològic, en el polític, en l'econòmic i fins i tot en l'àmbit de la nostra salut personal. No és, doncs, estrany que quan el rei d'Israel, que és alhora el jutge del seu poble, en lloc de fer justícia, comet injustícies (adulteri i homicidi), se'n segueixin mals per a la seva família i per a tots.

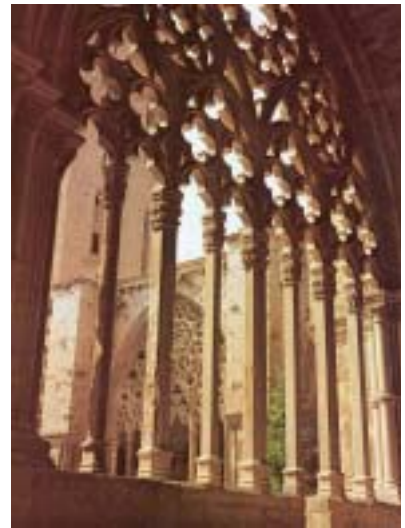
Segons la meva opinió, els mals no són el fruit de la intervenció de Natan sinó només del pecat de David. La intervenció de Natan la veig del tot positiva: penso que és una pura gràcia de Déu. Amb la paràbola d' "El pobre i la seva ovelleta i el ric i els seus ramats", Natan desperta David de la seva inconsciència i el responsabilitza; sap desvetllar el sentit de la justícia del rei, el jutge d'Israel, tal com ens ho explica amb detall el Segon llibre de Samuel: "Un dia el ric va rebre a casa seva un home que anava de pas, i, com que li dolia de prendre un cap de bestiar dels seus ramats per servir-lo al foraster, va prendre l'ovella del pobre i la va servir al qui havia arribat a casa seva". David es va indignar moltíssim

contra aquell home i digué a Natan: "Ho juro per la vida del Senyor: l'home que ha fet això mereix la mort! Pagarà l'ovella quatre vegades, perquè no li ha dolgut gens ni mica això que ha fet!" Llavors Natan va dir a David: "Aquest home ets tu" (2Sa 12,1-7). Quantes vegades en la vida no necessitariem un profeta semblant a Natan que ens responsabilitzés i que ens digués: Tua res agitur! "Aquest home ets tu"!

Però David no és un home qualsevol, sinó que és el rei, un elegit per Déu, a qui Déu ha concedit els seus favors. Natan li ho recorda: "Això diu el Senyor, Déu d'Israel: "Jo t'he ungit rei d'Israel i t'he alliberat de les mans de Saül"" (12,7b). Però d'aquests dons de Déu, que havien de ser en bé del poble, David n'ha abusat fent-se portar al seu palau una dona que havia vist, de la terrassa reial estant, mentre ella es banyava i fent matar el marit de la dona pel cap del seu exèrcit (2Sa 10,1-11,27). David, doncs, va pecar contra els dons reials que Déu li havia fet. Amb tota raó, per tant, va poder dir i va haver de dir: "He pecat contra el Senyor" (2Sa 12,13).

Llavors Natan li diu: "El Senyor passa per alt el teu pecat. No moriràs" (2Sa 12,13). No és que el perdó de Déu allunyi l'espasa i la mort de la casa de David, però sí que és un perdó que li renova els dons de Déu i el confirma en la seva missió de rei.

Tornem a nosaltres: Ens cal ser conscients que no som uns homes qualsevols, sinó que som "elegits", igual que David: Déu ens ha concedit els seus favors en bé dels altres, tal

com ho diu l'evangeli segons sant Joan: "No m'heu elegit vosaltres a mi; sóc jo qui us he elegit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar pertot arreu i donar fruit" (Jn 15,16). També nosaltres som reis, com David. Més encara, com ens diu la Primera Carta de Pere: "Vosaltres sou llinatge escollit, casa reial, comunitat sacerdotal, nació santa, poble que Déu s'ha reservat" (1Pe 2,9). Aquesta gran dignitat, amb els dons de Déu que l'acompanyen, ens fa especialment responsables. Per això ens cal escoltar sempre novament la Paraula de Déu que ens diu cada dia: Tua res agitur!, "aquest home ets tu!". La Paraula de Déu que va dir a Adam: "Adam, on ets?", "Home, on ets?" (Gn 3,9). I a Caïn: "On és el teu germà Abel?" (Gn 4,9). Aquesta paraula ens responsabilitza sempre i ens porta a la conversió. I Déu ens perdona, cosa que vol dir que ens renova la seva confiança i la nostra missió, la missió reial i sacerdotal d'anar pertot arreu com a deixebles de Jesús i de donar fruit en bé de tots. ✠

SENTIT DE LA VIDA? LA SAVIESA DELS ARBRES

PER TONI POU

Els arbres tenen la qualitat de donar-me pau. No hi ha com un bon passeig per un camí de bosc, refrescat per l'ombra d'alzines ancianes o de pins mediterranis, entre clarianes de llum i cants d'ocell.

Però la resposta dels arbres està en el seu créixer cap al cel. Com tota planta, l'arbre creix buscant la llum amb desesperació. Com si hi hagués un festeig entre els raigs i les fulles, el Sol estira l'arbre cap a dalt; com el nen que dona els seus primers passos tirant-se als braços de la mare o del pare, el rebrot creix amb força des de la terra per remuntar-se i fer-se arbre.

L'alzina està continguda ja en l'aglà, com el cant del gall està musicat en l'ou. I ens podríem preguntar: on trobem realment el misteri del creixement, en la força de la llavor o

en la força d'atracció de la llum? Suposo que deu ser el matrimoni d'aquestes dues realitats.

Per això em sembla que intentar comprendre la nostra vida com un creixement sense nord, sense una finalitat, està condemnat al fracàs.

Una altra cosa molt diferent és entendre la nostra vida com una "vocació". Com l'aglà, des del nostre naixement portem a dintre tots els codis biològics necessaris perquè el nostre cos creixi, i esdevingui el que ja som. I amb el que en podríem dir "les programacions" biològiques, també portem totes les estructures mentals que ens fan capaços de coneixement, de cultura i d'art. Com, també, podríem afegir aquell instint innat a la transcendència, aquell ser "capax Dei", aquella intuïció que en porta a buscar Déu.

Però per acabar la comparació, ens manquen els raigs de sol que des de fora estirin el creixement, ens manquen els braços del pare i de la mare perquè el nen es decideixi a caminar insegur sobre les seves petites cames encara blanques. El creixement espiritual interior de l'home demana una resposta de fora, que aculli els esforços de la lluita diària per arribar a ser el que està cridat a ser.

Nosaltres, amb la nostra manera de ser, amb les nostres il·lusions, projectes... ens trobem en la vida amb situacions que no hem escollit. Veure aquestes noves situacions com una crida de Déu a créixer més com a persones, ens fa entendre què vol dir realment la vocació personal.

En cada època de la nostra vida, Déu ens crida a fer una passa més per créixer cap al cel, cap a la llum. Podem sentir la crida de Déu, paradoxalment, en els moments crítics de la nostra existència: els canvis, els experimentem sovint com a desconcert, amb por per la nova situació, per tenir la impressió que no comptem amb els elements necessaris per fer front al que ens espera. En aquest moment és quan la crida de Déu pot ser com una clariana en la foscor: "no tinguis por", "endavant!".

L'acceptació de les crides de Déu és el que ens donarà la pau dels arbres que no es cansen de créixer cap al cel. ☸

L'ESGLÉSIA, UNA MARE ATRAFEGADA

JOSEP DE C. LAPLANA, OSB.

" Un dissabte que Jesús va anar a menjar a casa d'un dels principals fariseus, aquests l'estaven observant. Es donava el cas que un hidròpic s'estava al seu davant..." (Lc 14:1-6).

En la literatura antiga hi ha un gènere literari molt prestigiós que s'anomena "discursos de banquet", de symposion. Un grup selecte d'amics, d'aspecte agradós, s'entaulen amb alguns mestres i tot degustant viandes exquisides, mantenen una conversa sàvia en la qual tothom s'esmerça a demostrar la seva subtilitat d'esperit tot fent jocs de paraules o remarques enginyoses.

Lluc ens presenta Jesús entaulat amb gent notable i a punt de començar un discurs de sobretaula, però l'evangelista introdueix de seguida un factor revulsiu, com si ens volgués dir: "Ja sabeu com són les reunions de la gent important d'aquest món... *entre vosaltres, però, no ha de ser mai així*" (Cf Mt 20:25). Efectivament, entre els convidats al banquet es trobava un hidròpic amb el ventre inflat. Jesús el guareix desafiant frontalment el parer dels comensals referent al repòs del dissabte i es crea un ambient tens, que posa en evidència la ineficàcia, pel que es refereix a la salut, de les opinions sàvies.

I ací comença la nostra reflexió evangèlica: ¿L'Església de Jesús és un symposion de gent selecta o és un fenomen de masses? És evident, i això sant Lluc ho sabia perfectament, que per seure a la taula del Senyor cal tenir una actitud inicial de fe; escoltem el Senyor perquè

creiem o volem creure en Ell. Si considerem la indiferència de les masses envers Jesús, els cristians som minoria selecta, o més ben dit som una Església d'elegits, petit ramat (Lc 12:32), pessic de llevat dins la pasta (Lc 13:21). Tenim una identitat irrenunciable que no podem aigualir amb la frisança de ser molts.

Tanmateix l'Església no és un maremàgnum d'idees antitètiques, un magma informe. Quan els sants Pares comparaven l'Església amb l'arca de Noè, ho feien perquè l'Església és portadora de salvació, no perquè sigui un parc zoològic. Mai de la vida l'Església pot ser reduïda a una categoria genèrica, que no compromet a res. Amb l'Església, com amb Jesucrist, l'acceptes per la fe, o la deixes.

Però, compte! Mai de la vida l'Església no pot ser reduïda a un clan tancat, a una elite perfecta d'home perfectes, perquè res no és més lluny de l'esperit de Jesús que el sectarisme orgullós dels qui se senten sants i superiors als altres.

No som ni minoria selecta ni massa amorfa al grat del caprici de cadascú o del sentimentalisme religiós particular. Som poble de Déu que fa via. Gent hidròpica i xacrosa, tots tenim el nostre lloc dins l'Església mentre mantinguem Crist com a centre de la nostra fe i de la nostra vida, mentre ens mantinguem en la comunió eclesial en la qual s'opera la transformació cristiana del nostre cor al llarg de la nostra vida.

Els puritans somien en una Església asèptica i químicament pura, com un laboratori o un quiròfan. Els guardians de l'ordre somien en una Església que travessi la història dels homes marcant el pas, com un exèrcit napoleònic. Els cristians que anem fent via com podem, ens acontentem amb l'Església històrica que tenim; l'Església dels hidròpics i dels tarats que troben en Jesús la salvació que anhelan, una Església imperfecta que malda per ser santa. I Déu ens en guard d'exigir una Església massa perfecta! Perquè si tal vegada Déu ens fes cas, segurament que la majoria de nosaltres en seriem exclosos.

M'agrada d'anomenar l'Església "Mare", perquè ho és. És com una mare de família nombrosa, sempre atrafegada preparant el menjar per als fills amb la seva predicació, fent enormes muntanyes de bugada amb el sagrament de la penitència, procurant que els fills no es barallin massa, patint en la seva ànima les crisis d'adolescència ara d'un fill, ara d'un altre. Una mare que no té temps de tenir gaire cura d'ella mateixa, d'embellir-se, que no segueix les modes, que sempre arriba una mica tard a tot arreu i que presenta l'aspecte d'un cert envelliment. No ens escandalitzem de les arrugues ni de les xacres de la Santa Mare Església, perquè ben mirat, germans, els seus defectes són un reflex dels nostres i Déu es val d'aquesta Església atrafegada per a fer-nos arribar la seva Paraula de salvació i per a donar-nos el cos i la sang de Jesucrist, i això sí que és el do més gran que podem rebre en aquesta vida i que mereix que en fem acció de gràcies. ✨

SANT IGNASI D'ANTIOQUIA

PER P. ALEXANDRE OLIVAR¹

Quan sento pronunciar el nom d'Ignasi d'Antioquia em vénen, naturalment, a la memòria les set famoses cartes que porten el seu nom. Són cartes per les quals ell s'acomiadà de set esglésies o comunitats cristianes quan era conduït a Roma per la policia imperial, per tal que hi fos revisat el procés a què fou sotmès a Antioquia, d'on era bisbe. Havia estat acusat de ser cristià i, pel que sembla, havia estat condemnat a mort. Això passava quan tot just feia poc més de mig segle que Nostre Senyor Jesucrist havia deixat de viure visiblement entre els homes. Avui, unes cartes d'un bisbe sentenciat a mort per ser cristià, escrites en les vigílies de la seva possible execució, constituïrien un best-seller. Però no és només per això que les cartes esmentades tenen un gran interès; són interessants sobretot pel seu contingut espiritual, expressat de

manera carismàtica, és a dir, amb un entusiasme que apareix com un do de l'Esperit Sant.

En remarcaré quatre punts.

Primer. Ignasi s'anomena, ell mateix, "teòfor", mot que en grec (la llengua d'Ignasi) vol dir "portador de Déu". Ignasi hi dona un sentit específic: és possible perquè Déu ha sortit del seu silenci (carta als cristians de Magnèsia 8,2). Ha trencat el seu silenci transcendental en enviar als homes el seu logos (verb, paraula), que és Jesucrist.

Segon. Aquesta sortida de Déu de si mateix per estar amb els homes d'una manera especial, no com ja hi està com a creador, s'ha realitzat per l'encarnació, la vida, la mort i la resurrecció de Jesucrist. La carn i l'esperit del Crist ressuscitat, la seva divinitat unida a la humanitat, juntament amb els misteris de la seva mort i de la resurrecció (carta als

d'Esmirna 1,1), estan en el cristià no d'una manera figurada o simbòlica, sinó real. Nosaltres portem dins nostre Jesucrist i els seus misteris.

Tercer. Aquesta vida divina present en el batejat cal que sigui alimentada amb el cos i amb la sang del mateix Crist. Ignasi anomena l'eucaristia "phàrmakon tes athanasias", que vol dir, "medicina de la immortalitat". Amb el desig de morir màrtir, llençat a la bèsties a Roma, el bisbe d'Antioquia escriu: "Sóc el blat de Crist; que les dents de les bèsties em molguin i així esdevingui un pa blanquíssim per a Crist" (carta als de Roma). Amb això expressava la seva voluntat d'identificar-se amb el pa de l'eucaristia, que és el cos de Crist immolat en la creu, en la qual el Senyor va vessar la seva sang pels homes.

Quart. Ignasi diu que allí on hi ha Jesucrist hi ha l'Església (carta als d'Esmirna 8,2). Allí on hi ha el Crist, hi ha tot el seu cos. Així és que nosaltres, que formem part d'aquest cos, portem sacramentalment tota l'Església en nosaltres, en cada un de nosaltres. Això constitueix el principi d'unitat, en el qual Ignasi insisteix contínuament (cartes als d'Esmirna 1,2; als de Tralles, 11,2; als de Magnèsia 2,2; etc.).

En dir la pregària que anomenem "oració dels fidels", procurem sentir la responsabilitat que tenim sobre tots els membres del cos de Crist: sobre els qui ho són i sobre els qui són cridats a ser-ho. ✠

(1) Homilia pronunciada a la Basílica de Montserrat el 17-10-2003

RESUM DELS EXERCICIS A MONTSERRAT, ELS DIES 2 AL 5 D'OCT. 2003

PEL P. CEBRIÀ PIFARRÉ • (RESUM: MARIA CARME MASSIP)

I - En aquesta ocasió de recés, ha estat triat, com a tema principal, l'evangeli segons sant Marc, el més antic i el més curt dels quatre evangelis. L'evangeli de Marc ens pot ajudar molt perquè s'adreça a una comunitat pagana, com és, ara, la nostra.

Tot l'evangeli gira entorn d'una gran pregunta que n'és el seu fil conductor: **Qui és Jesús?** Trobem la resposta en la confessió de Pere (**tu ets el Messies**) en la

Transfiguració (la veu del cel: **aquest és el meu Fill**) i en la confessió del centurió (**és veritat: aquest era el Fill de Déu**). Aquesta confessió és el cim de l'evangeli de Marc, i el centurió és un exemple de deixeble de Jesús. És deixeble aquell que, com el centurió, fa el camí de la creu, puja fins al Calvari i, davant Jesús crucificat fa la seva confessió de fe.

L'evangeli de Marc és molt realista. Té por que alguns només pro-

clamin el Crist ressuscitat i oblidin el Crist crucificat. És una temptació que podia tenir la comunitat de Roma d'aleshores, a qui va adreçat el seu evangeli, i que sempre té l'Església. Proclamar una cristologia triomfalista: el Crist victoriós en detriment del misteri de la creu.

Després de la seva confessió, però, Pere rebutja la creu i Jesús l'anomena Satanàs, és a dir, la temptació: rebutjar la creu, ser un Messies sense creu. I Jesús és el Messies,

però des de la creu. És el Fill de Déu, però ho és des de la creu. No oblidem aquest misteri d'amor, de donació, que no entenem, però que és al centre de la fe cristiana.

Qui vulgui venir amb mi... És la crida, tan seriosa, al seguiment. **Un home que perd la vida, què en traurà, d'haver guanyat tot el món?** És una pregunta que té molta actualitat, quan tants viuen i es mouen per l'ambició de posseir.

Què en treu, si ha perdut la vida, la vida autèntica?

I - Continua l'ensenyament: *Si algú vol ser el primer ha de ser el darrer i el servidor de tots. Seguir els passos de Jesús fins a la creu, on Jesús és el darrer de tots.* Jesús vol que siguem servidors. Tal com ell s'ha fet servidor, qui vol ser el seu deixeble ha d'agafar el mateix camí de servei.

Marc ens va conduint fins a la passió. Allí trobarem, al cor del relat i a través de la figura de Pere, la seriositat i la dificultat de seguir Jesús fins al final.

A Getsemani tots van fugir i van deixar Jesús sol. Pere seguia de lluny i, al procés de Jesús, hi ha, paral·lel, el procés de Pere. Jesús callava. Pere nega Jesús. Aquestes negacions, el drama de Pere és, també, el nostre drama. Cada personatge de la passió ens diu alguna cosa de nosaltres mateixos. En aquest procés hi ha falsos testimonis contra Jesús, i testimonis verídics contra Pere. La clau d'aquest mistri de la passió: Jesús que proclama: **Sóc jo.** I Pere que nega: **No conec aquest home.**

Amb la condemna de Jesús, Pere queda aparentment lliure, però aquí hi ha el punt important: **Pere VA PLORAR.** Per això la tradició cristiana estima tant la compunció, el plor, la contrició. I la tradició monàstica uneix la pregària amb la **compunció de cor.**

II - Pels lligams que tenia Marc amb l'apòstol Pau, a qui va acompanyar en alguns dels seus viatges missioners, podem relacionar el seu evangeli amb la doctrina de sant Pau, que és la doctrina de la gràcia, un cant a la gràcia de Déu enfront del judaisme que subratllava el valor dels propis mèrits. El tema de la gràcia en sant Pau seria el corresponent al Regne de Déu en els evangelis: el Regne de Déu com a do, com a gràcia, com a regal.

Com a tema per ara, presentem el gran avís: *Que n'és, de difícil, que un ric entri al Regne del cel! - Si és tan difícil, qui es podrà salvar? - Allò que és impossible als homes, és possible a Déu.* Aquí hi ha un cant a la gràcia perquè, als homes, no ens és

possible de tenir un cor de pobre, un cor transparent, un cor de benaurança. Qui ens el donarà? *Allò que és impossible als homes, és possible a Déu.* Aquí toquem el primat de la gràcia. I és, també, una crida a l'esperança: **no ens desanimem; a Déu, tot li és possible.** Pot canviar el nostre cor de pedra en un cor de carn. I és una crida a l'esperança per a cadascú de nosaltres, que, a mida que ens anem fent grans constatem que, després de tants anys de lluita, encara no sabem pregar i no tenim pau interior. Cal posar-se davant de Déu i dir-li: "Senyor, allò que ens és impossible, a tu és tot possible".

Aquesta gran frase, juntament amb la confessió del centurió davant la creu de Jesús, són els dos nuclis de l'evangeli de Marc.

Aquest evangeli és una gran catequesi adreçada als pagans, que som nosaltres. Quan parla del ministeri de Jesús a Galilea planteja la gran pregunta que surt a cada capítol: **Qui és Jesús?** Qui és aquest que parla amb autoritat, d'on li ve la força de la seva paraula? Qui és aquest que perdona els pecats, que cura els malalts, que dóna la vista als cecs, que foragita dimonis, que calma la tempestat, que proclama la vinguda del Regne de Déu?

No és fins després de la Pasqua, davant Jesús ressuscitat, que els deixebles ho entenen, que comprenen la història de Jesús segellada per la creu, comprenen què vol dir el Crist crucificat.

Jesús crucificat ens pregunta: "Qui sóc jo per tu?" Podem dir-li: "Tu ets el Fill de Déu", però, per un simple raonament humà no és accessible dir que Jesús és el Fill de Déu. La fe és un miracle de la grà-

cia. Els tres grans títols de Jesús: Messies, fill de Déu, fill de l'home, poden tenir molts sentits. Pere el proclama Messies, però quan Jesús anuncia la passió, Pere la refusa. Ens pot passar el mateix: reconèixer el Messies amb el cap, però no amb el cor, o sigui, sense canviar res del nostre interior.

La identitat de Jesús no pot ser proclamada fins després de la mort de Jesús a la creu. Aquesta és la condició del deixeble. Hem de fer el **Via crucis** i, només des del camí de la creu podem confessar Jesús com a Messies, fill de Déu.

És significatiu que, segons Marc, sigui un pagà, un centurió romà, qui faci la primera professió de fe en la filiació divina de Jesús. És el model del creient: davant la feblesa de la creu, reconèixer-hi Déu.

III - La relació de Marc amb St. Pau, es troba, també en el tema de l'obertura als pagans. Les primeres comunitats cristianes, que eren jueves, van tenir moltes dificultats per obrir-se als pagans. Els cristians d'origen jueu continuaven observant els costums, sobretot els alimentaris, i els pagans convertits sovint se sentien rebutjats de l'Eucaristia. Pau es va encarar a Pere per aquesta divisió: "allò no s'avenia amb la veritat de l'evangeli", l'evangeli de la gràcia, de la llibertat. Crist ens ha alliberat de l'esclavitud de la llei. "Ningú no pot ser just perquè hagi complert les obres que mana la llei". Ningú no obté la justícia de Déu perquè compleix unes normes, sinó perquè creu en Jesús crucificat i ressuscitat. Aquí Déu es manifesta com a gràcia i nosaltres ens obrim a ell com a do.

La conversió molt profunda és

la que ens costa més: canviar la mentalitat. Molts cristians no ho han entès. Costa molt de canviar el cor, costa molt de creure que som salvats per la gràcia de Jesucrist. L'home és feble.

En el cristianisme hem tornat a agafar costums del Levític: els ritus, els ministeris... I Jesús no era sacerdot, sinó laic. El seu, és un altre sacerdoci: donar la vida a la creu. Allò que ens consagra tots a Déu és el baptisme. Som poble sacerdotal pel baptisme. L'únic sacerdoci és el de Crist. Tot això ens costa molt d'entendre. Els cristians som tots consagrats pel baptisme, la confirmació i l'eucaristia; tots som temple de l'Esperit Sant, tots som sacerdots, tots som responsables.

El capítol segon de la carta als Gàlates ens ajudarà a entendre per què Pau es va enfrontar a Pere.

Marc es fa ressò d'aquest problema, i per això reporta dues vegades la multiplicació dels pans, una a Galilea (cap.6,30-34) i una altra a la Decàpolis, terra de pagans (cap.8,1sgs.). La multiplicació dels pans és profecia de l'eucaristia.

Al capítol 7, hi trobem la discussió entre el que és pur i el que és impur. I a continuació el relat de la dona sirofenícia.

Pur i impur: desmitificació de tot allò que hem muntat els homes. Jesús no menysprea la cerimònia del rentat de mans: la relativitza. I demana un canvi de mentalitat: allò que contamina l'home surt del seu cor. Tot és pur per al cristià si té el cor net.

En la controvèrsia sobre el dissabte: el dissabte és expressió de la glòria de Déu, però la glòria de Déu no esclafa l'home, sinó que el

dignifica. Nosaltres també havíem viscut una època en què ministres de l'Església terroritzaven la gent. Ara hem passat a l'altre extrem i hem oblidat el sant temor de Déu, que no és por sinó delicadesa, finor d'esperit. El temor de Déu no és desconfiança, ni por a l'amenaça, sinó que és la delicadesa de l'amor.

La dona sirofenícia. Jesús és crític amb els fariseus i ens ensenya la puresa de cor, i també que hem d'estar oberts a tothom perquè, la salvació, ningú no se la guanya amb el seu esforç, sinó en la mesura amb què s'obre a la paraula de Déu.

IV - L'evangeli de Marc té un marcat caràcter pasqual. La institució de l'Eucaristia, inserida en el marc de la pasqua jueva té molta importància en aquest evangeli, i ens vol destacar que la vida cristiana és també una Pasqua, perquè és un pas.

Ens hauríem d'acostumar a veure la celebració de l'Eucaristia com una festa messiànica. El Messies que salva. La Pasqua del Messies que salva, el pas de mort a vida. Qui menja aquest pa i beu aquest calze s'uneix a Jesús i, amb Jesús, passa d'aquest món al Pare.

El relat de la Pasqua (cap. 14) prefigura allò que nosaltres esperem i que encara no tenim. Celebrem l'Eucaristia perquè el Messies no està amb nosaltres; és l'absència del Senyor, que se'ns fa present a través del memorial. El relat de l'Eucaristia té una forta tensió d'espera i d'esperança. Pregustem, però encara no tenim. En el banquet celestial, aquest que avui se'ns dóna en el signe del pa i del vi, ens serà donat en plenitud. L'Eucaristia és sempre desitjar el Regne de Déu. Es tracta de viure

per endavant la presència de Déu i del seu enviat. És avançar a la llum d'una paraula i a través de la força d'un signe que ens permet caminar. No estem del tot a les fosques. Hem començat a morir en Crist, però encara no hem acabat.

Marc elabora el seu evangeli a partir de la vida. Els evangelis van ser escrits per a la comunitat cristiana. La Bíblia no és la paraula de Déu: és el testimoni escrit de la paraula de Déu. La paraula de Déu és el Crist vivent en la comunitat. No podem separar la Bíblia de l'Eucaristia. Són les dues taules: la taula de la paraula i la taula del pa i del vi.

Aquest evangeli té, també, un abast contestatari. Provoca una comunitat cristiana que té el perill d'instal·lar-se en un cristianisme gloriós. Aquest és també el perill de l'Església: que oblidem que estem en camí cap al Regne. Jesús ens porta per camins d'humilitat i de despreniment. És el moment de demostrar la veritat de la fe. L'Església sempre té el risc d'instal·lar-se en el triomfalisme. Per això el centre de l'anunci, en l'evangeli de Marc, és el Messies crucificat.

Marc vol portar-nos a una reflexió molt seriosa i explica la història de Jesús dient que és Déu amb nosaltres, és Déu que camina amb nosaltres. Jesús és el Messies esperat. A través de l'evangeli Déu ens parla, aquí i ara. Quina és la nostra resposta? Ens hem de plantejar la qüestió sobre la identitat de Jesús i sobre la identitat cristiana. "Qui sóc jo?" "Què vol dir ser cristià?"

Marc vol que llegint el seu evangeli redefinim la nostra manera de ser cristià, perquè segurament

que hi trobarem alguna cosa que no funciona. Hi ha algun malentès que pot ser superat llegint l'evangeli de Marc.

V - En el seu evangeli, Marc utilitza la pedagogia d'un relat. I és perquè Jesús es dóna a conèixer a través d'una història en la qual el lector se sent implicat. Llegint l'evangeli cal prendre posició a favor o contra Jesús. L'evangelista també invita a descobrir, en cada personatge, un aspecte del nostre interior, perquè no som unidimensionals. Hem d'integrar tot allò que som, amb els dubtes i les contradiccions. L'evangeli ens invita a identificar-nos amb Judes, amb Pere, amb la pecadora, amb Zaqueu, amb el cec de naixement, el paralític... Cada personatge ens revela aspectes del nostre misteri personal. Tots els personatges de l'evangeli parlen d'un mateix. Davant el camí del fill de l'home, l'evangelista convida el lector a una decisió.

L'evangeli de Marc presenta tota la vida de Jesús com un combat contra el mal, que comença amb l'estada al desert, temptat per Satanàs. Aquest combat contra el mal el portarà fins al paroxisme, fins a l'hora de la passió. Tota la vida de Jesús és un combat contra el mal: treure el mal del món, del cor de l'home, destronar el senyoraatge del mal. Jesús trenca totes les cadenes que esclavitzen la persona humana. Per això són molt importants els miracles d'exorcisme, d'alliberament de dimonis. Exorcitzar vol dir calmar el mal que portem dintre, que no ens destrueixi. Tots portem forces misterioses, inconscients, el nostre món emocional, les ferides que arrosseguem que ens porten a tenir pors, recels, complexos. D'aquestes ferides en diem

dimonis, que ens priven de viure en harmonia amb nosaltres mateixos, amb els altres i amb Déu. Jesús exorcitza aquests mals, cura ferides, ens situa davant el nostre mal i ens diu: "No tinguis por, assumeix-lo. Amb mi. Tot sol no podràs, però amb mi pots assumir aquests dimonis".

La paraula de Jesús és guaridora, és eficaç, és una paraula que diu allò que fa, que dóna vida, que sana, allibera, aixeca, dignifica, que retorna la consciència i la dignitat perduda. És la força de la fe.

Quan Jesús fa gestes admirables (expressió més adequada que "miracles") sovint imposa el silenci: "No ho diguis a ningú", com si volgués significar que l'essència de

l'autoritat no és que faci miracles, sinó que està en una dimensió més profunda.

Fariseus i mestres de la Llei s'escandalitzaven perquè Jesús menjava amb cobradors d'impostos i pecadors. I Jesús els diu: "No són els qui estan bons els qui necessiten metge. No he vingut a cridar justos, sinó pecadors". Però la controvèrsia continua. Un dia de dejuni li diuen: "Els teus deixebles no dejunen". I la resposta de Jesús: "Està bé que els convidats dejunin mentre tenen el nuvi?" Jesús no menysprea el dejuni però hi dóna un altre sentit. I sobre el dissabte. Els deixebles arrenquen espigues per menjar-se-les, i els fariseus murmuren. Resposta de Jesús: "El dissabte

està fet per a l'home, no l'home per al dissabte". Les lleis estan al servei de la vida, però no poden ofegar la vida. I després de la guarició -en dissabte- de l'home de la mà seca, fariseus i herodians comencen a tramari com podien fer morir Jesús. Aquí ja apunta la passió.

Jesús devia resultar incòmode fins i tot per als seus familiars. "Ha perdut el seny!" diuen en una ocasió. Jesús també desestabilitzava la família. Trenca esquemes: "Qui són la meua mare i els meus germans?" Els qui escolten la paraula de Déu i la guarden. Els qui compleixen la voluntat del Pare del cel. La meua família són els qui es fan deixebles meus. Ara, la família és l'Església. Jesús no menysprea la família, però

la relativitza. Davant del Regne de Déu tot querdra relativitzat.

El poder de Jesús continua. Sobre el mar, quan calma la tempesta davant els deixebles esglaiats: "Per què teniu por? Encara no teniu fe?"

I en la guarició d'un endimoniat. Els dimonia protesten: "Per què et fiques amb nosaltres, fill del Déu altíssim?". Jesús molesta els dimonis, els de llavors i els de sempre. Avui dia els dimonis serien la banca, les multinacionals, els partits polítics, les ideologies que

tenallen les persones. "Per què et fiques amb nosaltres?" Per què parles de Jesús? Qui parla de Jesús, molesta. Al qui fa de profeta parlant de Jesús el crucificaran, li faran la vida impossible. I si no li fan la vida impossible, potser és que no parla de Jesús. Jesús ve a lluitar contra els poders d'aquest món que tenallen, esclavitzen, deshumanitzen, que esclafen la persona humana. Jesús ens torna la unitat interior.

Després de la multiplicació dels pans, Jesús se'n va tot sol a la

muntanya, a pregar. Jesús prega. Els deixebles surten amb la barca, a pescar. I quan, de matinada, Jesús se'ls presenta caminant sobre l'aigua, ells tenen un esglai. I Jesús, com sempre: "No tingueu por! Sóc jo". Jesús porta la confiança, la pau, la fermesa, la serenor. I la tempesta es calmà. Quan Jesús és amb nosaltres es calmen les tempestes.

VI - Contrast entre la confessió de Pere i la confessió del centurió al peu de la creu.

La confessió de Pere és un moment clau de l'evangeli de Marc, i ve just abans de la Transfiguració. Després que Pere l'ha confessat com a Messies, Jesús anuncia la passió. La confessió de Pere ve de la pregunta de Jesús: "Qui sóc jo?" De fet, és una constant en l'evangeli de Marc: "Qui és aquest?" La gran qüestió de Marc és la identitat messiànica de Jesús. Pere respon en nom de la comunitat apostòlica. Confessa la messianitat de Jesús, però l'anunci següent de la passió sembla que vulgui posar sordina en aquesta confessió. La confessió va seguida d'una ordre de silenci: "No ho digueu a ningú". És el secret messiànic, perquè l'única resposta és la passió. No ho digueu fins que haurà passat la passió, perquè encara no sabeu què comporta proclamar Jesús com a Messies. L'anunci de la passió i l'experiència de la passió és el cor de la predicació cristiana tal com l'entén Marc.

La resposta de Pere en aquest anunci és de refús total. Per tant, la comprensió del Messies que té Pere, no és la comprensió del Messies sofrent, d'un Messies crucificat, sinó d'un Messies gloriós. Jesús és, en efecte, un Messies gloriós, però només ho és quan ha

passat pel misteri de la seva passió. Per això parlem de la creu gloriosa.

Aquest relat no és tant una crítica de Pere com una reflexió sobre la incomprensió fonamental dels deixebles. Segons Marc, podríem dir que també hi ha una manera demoníaca de confessar el Crist: "Aparta't de mi, Satanàs!", reduint la identitat de Crist, la seva messianitat, a una mena de títol religiós, a la manera de les religions paganes de l'època. Fóra entendre el messianisme de Jesús com un poder humà. I no. El messianisme de Jesús no ve de la carn ni de la sang. El poder i el saber de Jesús provenen de la seva relació amb Déu, de la seva Pasqua, aquest pas cap al Pare a través de la passió.

Per això el deixeble haurà de passar pel son de la vetlla de les Oliveres. A l'hora de vetllar amb Jesús, els deixebles es van adormir. És el son de la nostra falta de fe. I, a l'hora de la passió, tots fugen. I Pere el nega. En aquell moment, tant a Pere com als deixebles que fugen els costa de creure que el Messies es manifesta en la feblesa assumida lliurement. Aquí els deixebles fan l'experiència de la impossible possibilitat de la fe. La fe és un do de Déu. Això és el que sant Marc ens vol recordar: la fe, do de Déu.

Per contrast, tenim la confessió del centurió. El centurió, que estava dret (estar dret ja vol dir confessió de fe. Els cristians, quan preguem, estem drets), digué davant Jesús crucificat: "És veritat, aquest home era fill de Déu". En la creu, Déu es revela de manera molt paradoxal: Déu es troba en la feblesa de la creu. Així, doncs, la cristologia de Marc es fonamenta en la paradoxa d'un Messies sofrent. Allà on no esperàvem trobar Déu,

Déu se'ns revela. Esperàvem trobar Déu en la grandesa, en el triomf, i vet aquí que Déu ens surt a l'encontre en la feblesa, en la humilitat, en la mort de Jesús que crida: "Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?" D'una banda el crit de Jesús; de l'altra la confessió del centurió. Què comporta aquesta confessió? El centurió afirma que el fill de l'home sofrent és el fill de Déu. Aquest home, aquest Jesús tan humà, és el fill de Déu.

En Marc és molt fort el contrast entre Déu i l'home, entre la majestat, la justícia i la rectitud de Déu i la incredulitat, la malícia, el pecat de l'home. I és aquí que la humanitat de Jesús és portadora de sentit per a nosaltres com a cristians. Ens invita a assumir la nostra humanitat. En la humanitat de Jesús, l'home és reconciliat amb Déu. Déu i l'home es troben en la creu. Només Jesús fa la unió entre Déu i l'home. Jesús és Déu que està amb nosaltres a través de la comunitat. Jesús és el Déu que s'ha fet home i s'ha solidaritzat amb nosaltres, amb allò que és propi de la condició humana. La unió entre Déu i l'home no es realitza en la lògica del poder, sinó en la caritat, en la humilitat de la feblesa. No és l'home qui s'identifica amb Déu: és Déu que ens ve a trobar a nosaltres, Déu que s'inclina. En Jesucrist Déu manifesta la follia del seu amor i, per tant, en la humanitat de Jesús, hi apareix la possibilitat de salvació. Ara ja tenim confiança. La creu és el lloc de la nostra trobada amb Déu.

Tres punts com a conclusió.

Primer. La creu revela que Déu és el "Tot-altre", molt diferent de com ens l'imaginem. Esperàvem un Déu gloriós i ens trobem davant de Jesús crucificat. En la creu, Déu

esmicola tots els somnis de messianisme humà.

Segon. La creu revela la malícia del cor humà, que pot arribar a crucificar un innocent. Manifesta el rebuig de Déu per part dels homes. Han condemnat aquell que impugnava el seu orgull, la seva autosuficiència. Jesús trenca la pretensió de salvar-se per un mateix.

Tercer. La creu ens obre el camí a una nova comprensió de l'existència humana. Les figures proposades durant l'evangeli: Jesús Messies, Jesús fill de l'home, Jesús fill de Déu, ens ajuden a entendre qui som nosaltres davant de Déu. Ens adonem que Déu ens surt a l'encontre només quan reconeixem la nostra carència, la nostra impossibilitat de creure. Se'ns comunica, paradoxalment, en l'evangeli de la creu. En la creu som introduïts en una creació nova. L'impossible de l'home és introduït en el possible de Déu. En la creu reconeixem la pròpia incredulitat i, en la mesura en què la reconeixem, brolla la fe. La creu de Jesús ens buida de la nostra ciència, ens deixa despullats davant la nostra pròpia veritat.

Així, l'oient de l'evangeli de Marc és invitat a llegir atentament aquest evangeli que se li proposa. I és invitat, també, a anar a Galilea, que vol dir la nostra vida quotidiana, on se'ns manifestarà Jesús resuscitat en els nostres germans. ✪

DOM NICA “GAUDETÈ”

14 DESEMBRE 2003

MERCÈ ORTIGOSA

Amb l'esperança d'arribar aviat a les festes de Nadal, i enfortits pel retrobament amb els germans, ens vam unir a la comunitat monàstica a l'Eucaristia conventual: "VIVIU SEMPRE CONTENTS EN EL SENYOR". Aquest sentiment ens va acompanyar tota la jornada.

Com té per costum, el pare abat va estar una bona estona amb nosaltres per tal de compartir la festa. La seva proximitat sempre és

garantia d'encoratjament en el camí de la recerca de Déu. En aquesta ocasió ens va donar un punt doctrinal referent a la devoció mariana dels oblats que trobareu publicat en un altre indret d'aquest mateix butlletí.

A la tarda, en l'ofertori d'una eucaristia solemne, el nostre consiliari, pare Lluís Planas, en nom del monestir, va rebre l'oblació dels nostres germans Mercè Soley i Puig, Araceli Fumanal i Castro i

Jordi Gubern i Prat. Tots ens vam unir a la seva oblació i a la seva acció de gràcies, i fem arribar a tots tres la nostra més cordial felicitació, tot desitjant-los pau i benestar entre nosaltres. ∞

NOTIFICACIONS

Els nostres difunts

Teodora Estil.les Montané, germana de la Carolina

QUE EL SENYOR L'ACULLI EN LA SEVA PAU

CALENDARI D'ACTIVITATS DELS OBLATS (ABRIL-DESEMBRE 2004)

ABRIL

- 12 Inscripcions Trobada
- 12 Inscripcions excursió primavera
- 24-25 Trobada per compartir la vida i la fe

MAIG

- 15/16 Excursió-Convivència
- 24 Inscripcions recés Regla benedictina

JUNY

- 5/6 Recés-Regla benedictina
- 17 Conferència-Eucaristia a LESTONNAC

JULIOL

- 13 Eucaristia altar St. Benet – Catedral
- 12/19 Excursió-Convivència

AGOST

- 23 Inscripcions trobada (tel. mòbil)

SETEMBRE

- 4/5 Trobada per compartir la vida i la fe
- 27 Inscripcions exercicis espirituals

OCTUBRE

- 8/12 Exercicis espirituals

NOVEMBRE

- 8 Inscripcions Trobada
- 11 Conferència/Eucaristia a LESTONNAC
- 20/21 TROBADA per compartir la vida i la fe
- 22 Inscripcions Dominica Gaudete

DESEMBRE

- 12 DOMÍNICA GAUDETE

INSCRIPCIONS:

Ma. Dolors Tresserras, Tel. 93 828 06 36 / mòbil 656 40 80 57
dia indicat a partir de les 9 del vespre.

Informació Tresoreria: Sebastià Grau, tel. mòbil 609 37 94 93

NOTA: El passat 8 de febrer, l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach ordenà de prevere el nostre germà oblat Alfons Vilà i Ricard, per a l'Església de Tarragona. Units a la seva acció de gràcies, li fem arribar la nostra cordial enhorabona.

AIX COM HI HA UN ZEL D'AMARGOR, DOLENT,
QUE ALLUNYA DE DÉU I DUU A L'INFERN, TAMBÉ
HI HA UN ZEL BO QUE ALLUNYA DELS VICIS I
PORTA A DÉU I A LA VIDA ETERNA.

(RB C. 72)

